

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО
„СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ” –
ОКС „БАКАЛАВЪР” И ЗА ОКС „МАГИСТЪР” (СЪГЛАСНО ЧЛ. 3, АЛ. 2 И 3 ОТ НАРЕДБАТА
ЗА ЕДИННИТЕ ДЪРЖАВНИ ИЗИСКВАНИЯ – ДВ, БРОЙ 70 ОТ 29 АВГ. 2006 Г.)**

(валидна за кандидатстудентската кампания за учебната 2015/2016 година)

1. Социалната медицина като наука – развитие, определение, предмет, структура, функции, методи.
2. Здраве и болест. Социални фактори на здравето – развитие на концепциите за здравето, определение и измерения на здравето, детерминанти на здравето. Класификация на социалните фактори. Социално-медицински подход към здравия и болния човек.
3. Обществено здраве – определение и основни индикатори за измерване и оценка.
4. Социологически методи. Въпросникът при социологическото проучване.
5. Анкетен метод и интервю.
6. Социологическо наблюдение и документален метод.
7. Демографски показатели за статика на населението. Възрастова структура.
8. Медико-социални аспекти на раждаемостта и възпроизводството на населението.
9. Медико-социални проблеми на общата смъртност.
10. Медико-социални проблеми на детската смъртност.
11. Медико-социални проблеми на средната продължителност на предстоящия живот.
12. Заболеваемост - основни понятия. Източници и методи за изучаване. Структура и динамика на заболеваемостта. МКБ-10. Заболеваемост с временна нетрудоспособност.
13. Епидемиология на социално-значимите заболявания. Тенденции на заболеваемостта в света. Измерване на тежестта на заболяванията – DALYs.
14. Рискови фактори за социално-значимите заболявания. Рискови фактори и рискова констелация на българското население.
15. Здравната система като социална система – цели, функции, еволюция и реформи на здравните системи. Типология на здравните системи.
16. Здравна служба - определение, фактори, функции, организационни принципи. Видове здравни институции.
17. Здравна политика. Здравна стратегия и здравен мениджмънт. Нива на здравната политика и здравни органи. Приоритети на здравната политика в развитите страни.
18. Международно здравно сътрудничество. Световна здравна организация - развитие и основни насоки на дейност. Глобална и Европейска стратегия на СЗО “Здраве за всички през 21 век”.
19. Законодателни основи на здравната реформа – същност на здравното законодателство, основни функции и принципи, видове нормативни актове.
20. Основни положения на Закона за здравето.
21. Основни положения на Закона за здравното осигуряване.
22. Основни положения на Закона за лечебните заведения.
23. Първична здравна помощ - концепция на СЗО. Първичната здравна помощ в България.
24. Болнична помощ – потребности от болнична помощ, мисия, цели и статут на болницата, структура и функции на болницата.
25. Оценка на дейността на стационара.
26. Медико-социални проблеми на майчинството.
27. Медико-социални проблеми на детството и юношеството.
28. Промоция на здравето - възникване, същност и развитие на концепцията.
29. Принципи на промоцията на здравето.
30. Здравно възпитание – същност, модели, принципи, методи и средства.

Основен източник за подготовка:

Г. Грънчарова, А. Велкова, С. Александрова. Социална медицина. За бакалаври по здравни грижи. Издателство БКИ, 2012, стр.224.

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО
„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ” ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “УПРАВЛЕНИЕ НА
ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ” – МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СЛЕД БАКАЛАВЪР ПО
„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”**

(валидна за кандидатстудентската кампания за учебната 2015/2016 година)

1. Концептуален модел на професионалното сестринство. Фундаментални човешки нужди и връзката им с основните сестрински грижи.
2. Теории и модели за предоставяне на сестрински грижи.
3. Основни принципи на лидерството в сестринството. Теории и стилове на лидерство.
4. Основни принципи на мениджмънта в сестринството. Теории за мениджмънт. Нива на мениджмънт и типове мениджъри.
5. Планирането като първа функция на управлението на здравните грижи. Йерархия на планирането. Стратегическо и оперативно планиране.
6. Процесът на вземане на управленско решение. Видове управленски решения. Теоретични системи за вземане на решения.
7. Средства за решаване на проблеми.
8. Планирана промяна – основни понятия, теории за промяната.
9. Управление на работните групи.
10. Комуникации - същност и основни елементи, комуникации в организациите, Информационни сфери.
11. Комуникациите в сестринството – видове комуникации, разговори, работни съвещания, работни срещи.
12. Мениджмънт на конфликтите – причини и източници на конфликти в сестринството, стратегии и умения за решаване на конфликти.
13. Лидерство и власт в сестринството. Същност и модели на властта, видове власт, измерение и закони на властта.
14. Ефективно управление на времето – главни препятствия и подходи за подобряване на управлението на времето.
15. Управление на човешките ресурси. Привличане, подбор и назначаване на персонала. Интервюто като основен метод за подбор на персонал.
16. Управление на човешките ресурси. Анализ на длъжността и длъжностна характеристика.
17. Управление на човешките ресурси. Въвеждане в длъжност, ориентация и социализация.
18. Мотивирането като управленски процес в сестринството – основни понятия, теории за мотивацията, теория на очакванията на Врум. Наградни програми и стимули.
19. Ефективно управление на материалните ресурси.
20. Контролът като функция на мениджмънта в сестринството. Средства за контрол. Стандарти. Техники за контрол.
21. Подходи за осигуряване на качествени и непрекъснати сестрински грижи – сестрински метод, сестринска диагноза.
22. Сестринска документация – протокол за сестрински грижи, технически фишове, сестринско досие.
23. Оценка на работата на персонала – цели на оценката, оценката като комуникационен процес, възможни грешки при оценката.
24. Оценъчна система ПОЛИКАП. Необходими характеристики за ефективна оценъчна система. Етапи и предимства на ПОЛИКАП.
25. Ролята на сестрите в изграждането на ефективна здравна политика.

Основен източник за подготовка:

Г. Грънчарова. Управление на здравните грижи. Издателски център на МУ-Плевен, 2011, стр. 256